

Euromelanoma- en hudcancerkampanj

Reseberättelse SDKO:s resestipendium

Åsa Ingvar, biträdande överläkare, Hudmottagningen, Skånes Universitetssjukhus, Lund

Euromelanoma är en hudcancer-kampanj som syftar till att sprida information om prevention, tidig behandling och behandling av hudcancer. Initiativet till Euromelanoma togs av 6 dermatologer i Belgien 1999 men kampanjen anordnas nu i fler än 30 länder i Europa och, de senaste åren, även i några länder i Nord- och Sydamerika. Olika aktiviteter anordnas för att nå olika aktörer i samhället: befolkningen, dermatologerna och styrande politiker.

För att påverka befolkningen i de olika länderna genomförs en medial kampanj som går ut i traditionella och sociala media en gång per år. För att fånga människors uppmärksamhet anordnas också en hudcancerscreening-vecka (Euromelanoma-veckan) där hudmottagningar runt om i landet (ca 45 st/ år) erbjuder tider för hudkontroll (ca 5,000-6,000 tider) som man får boka utan remiss. Under besöket insamlas ett frågeformulär som läggs in i en databas från vilken det sedan görs allmän statistik och forskning. Det finns också en hemsida, som är översatt till svenska, med information om hudcancer, som besöks av ca 60,000 personer årligen.

Dermatologer och andra vårdgivare påverkas genom att de påminns om vikten av att diagnosticera hudcancer tidigt och att påverka sina patienter att ha ett hälsosamt solbeteende. Även ny kunskap om hudcancerprevention, diagnostik och behandling delas genom vetenskapliga publikationer.

Styrande politiker försöker man påverka genom olika evenemang för att problemet med hudcancer fortsatt ska uppmärksammas.

Jag åkte till Euromelanoma-mötet i Bryssel 18-19 november som nationell koordinator för Sverige. Där träffas många koordinatörer från olika länder och diskuterar gemensamma och enskilda problem, möjliga lösningar och hur vi vill att Euromelanoma ska fortsätta utvecklas. Årets möte var en positiv erfarenhet med många engagerade nationella koordinatörer där vi tillsammans jobbar för att förbättra Euromelanoma. Nytt för Euromelanoma från och med 2019 är att organisationen nu kommer bli en officiell del av EADO (European Association of Dermato Oncology). Euromelanoma kommer också att samarbeta med "Global Coalition for Melanoma Patient Advocacy" och "Melanoma Research Foundation" och kommer därför spridas ytterligare utanför Europas gränser. Vidare kommer frågeformuläret att förbättras och det kommer att byggas en ny hemsida där förhoppningsvis verktyg för online-bokning och online-frågeformulär kommer att finnas.

Således är Euromelanoma på väg att bli en världsomfattande hudcancerkampanj där ständiga förbättringar implementeras. Det finns dock några svagheter som bör tas i beaktande:

- Att kampanjen blir av i Sverige bygger på att en enskild dermatolog engagerar sig och arbetar med kampanjen ideellt på sin fritid. Den dagen ingen dermatolog är villig att göra detta faller Sveriges deltagande i kampanjen.
- Kampanjen bygger på sponsring från läkemedelsindustrin och producenter av solkrämer. Vissa år finns många sponsorer, andra år få. Detta påverkar hur bra kampanjen kan göras.
- Tider för hudcancerscreening är ojämnt fördelade över landet. Hudkliniker får friheten att ta emot patienter utan remiss under denna vecka och de får själva

anmäla sig och uppge hur många patienter de har möjlighet att ta emot. Det skiljer sig väldigt mycket i olika delar av landet hur många tider som erbjuds, det största utbudet finns i Stockholm.

- Tiderna är öppna för bokning från ett visst datum och det är en majoritet av medelålders, högutbildade och kvinnor som bokar tider. Att screena den populationen gör kanske viss nytta men störst nytta skulle vi uppnå med en screening av äldre män.